

Darja Kolar

KANEXICE OSVAJAJO P4

Že nekaj mesecev pred našim dejanskim odhodom je Špela poslala zanimiv mail. Ker je na ferajnu kar nekaj dobrih jamark, in to v kondiciji, je prišla do nas z idejo, da bi se v P4 podale same, torej brez fantov. Šele takrat sem se zavedla Špelinega argumenta. Ne samo, da je na ferajnu aktivnih kar nekaj deklet, dosti jih je tudi zmožnih priti prav do dna P4, narediti delo in priti ven!

Tedni so minili, ideja pa je ostala nedorečena, dokler nista ostala le še dva tedna do odhoda. Sledila je vsa organizacija, torej kdaj imamo zainteresirani čas, kako dolgo bi bili v jami, kaj vse se mora narediti, koliko hrane ... Vendar je, kljub temu, da je vse potekalo kot po maslu, nad nami vedno nekaj, česar ne moremo kontrolirati, vreme! Napovedan dež in celo sneg nam res nista bila po godu, vendar nam je z malo sreče in veliko pomoči zunanje ekipe uspelo brez problema priti v jamo in iz nje.

Jame sem se veselila, vendar dajo globine človeku strahospoštovanje. V izziv mi je bilo tako spanje na takšni globini, na bivaku LP, kot tudi priti nazaj ven s težko transportko, brez da bi za nekaj dni izgubila voljo do življenja. Pred leti, ko sem se priključila ekipi na teh globi-

Poskus s čajnimi vrečkami se je pričel že na površju. Foto: Jaka Flis

nah, se mi je zgodilo ravno to, vsaj teden dni nisem niti pomislila, da bi šla ponovno v jame!

Od naše ženske ekspedicije je minilo nekaj časa, toda kaj vse se mi je tokrat najgloblje zasidralo v spominu? Sigurno to, kako tekoče in sproščeno je vse potekalo med nami dekleti. Čeprav smo veliko naredile in bile v ekstremnih pogojih, ki ti jih lahko da samo visokogor-

sko jamsko okolje, sem se ves čas počutila zelo sproščeno. Naše dobro razpoloženje je potekalo prav vse dni v podzemlju, pa čeprav smo bile premočene do spodnjic in smo se morale vso noč v spalki sušiti, ali pa smo s sabo skozi ozke in nehumane predele vlekli težko transportko ali celo dve. Vendar z dobro ekipo kar pozabiš na težke trenutke, zato bi z veseljem lahko takšno ekspedicijo kadarkoli ponovila! |

Behare Rexhepi

RAZNOLIKOST ZNOTRAJ VRSTE

O ženski ekspediciji v P4 je bilo že veliko povedanega, zato sama o vseh tega-bah organizacije in usklajevanja same akcije ne bom napisala veliko, saj ne bi povedala ničesar novega. Vsak, ki je že bil na kakšni večdnevni akciji, ve, kako nevhvaležno je to delo, in koliko truda zahteva, zato bi v prvi vrsti vse zasluge za tako uspešno ekspedicijo pripisala osebi, ki se je s tem orehom spopadla – Špeli.

Tudi o samem delu ne bom pisala – o tem ste lahko že prebrali v poročilih na listi, videli nove dele na načrtih, o znanstvenem delu ste slišali tako po radiu kot televiziji. Malo pa je bilo povedanega o tem, kako raznolika je bila ta naša

»ženska raziskovalna ekipa«. Trditev sicer ne velja na področju študija, saj smo štiri od petih članic študirale biologijo, le Nika, z dvajsetimi leti najmlajša članica ekipe, študira geologijo. Na vseh drugih področjih pa je bilo razlik praktično več kot podobnosti.

Špela, najbolj izkušena v skupini, s pomočjo zglede urejene tabele prešteje na desetine obiskov globin P4. Nika in jaz sva jamo že poznali, a obiske P4 še preštejeva na prste obeh rok in nog. Ester je bila v tej jami in na takih globinah prvič. Darja je Smrtno ožino (eno od predvidenih delovišč) prav dobro poznala, saj je sodelovala pri njenem odkritju.

Obtežene in vsaka s svojim cmokom občutenj in pričakovanj smo se bolj ali manj pogumno podale v jamo in izpeljale akcijo brez težav. Naloge smo si v jami razdelile po trenutnem navdihu in počutju, sposobnosti in volja ene sta dopolnjevala pomanjkanje izkušenj drugih, neobremenjenost in vztrajnost zadnje je povečala možnosti za uspeh cele ekipe, vedrina in čebljanje tretje pa sta risala nasmeh na obraz tudi, ko je bila morala nizka.

Raznolikost ekipe se je kazala tudi ob našem vzpenjanju iz jame tako v času, ki smo ga za izstop potrebovale kot v stilu. Darja se je s svojo hitrostjo odcepila od ekipe, ki bi z bivaka Huston mora-

Infinitum, brezmejna dvorana na globini 960 m, P4. Opazite jamarja na vrvi? Foto: Uroš Kunaver

la zapustiti jamo prva, in v solo stilu izstopila približno dve uri pred Ester in mano, ki sva se po breznihi spopadali z neprilagodljivim prsnim pasom, v ozkih delih pa z neubogljivima transportkama.

Že hitro po štartu se je najina navdušenost pod težo transportk sesula in razblinila v prah. Tišino in sopihanje je občasno prekinilo kakšno Esterino vprašanje »Ali je to že Egotrip? Ali sva zdaj v Jovici? Ali je to past za muslimanke?«, jaz pa sem nanje odgovarjala. Razen občasnega bentenja nad težo transportk

in njihovim upiranjem v ožinah sva žimarili v tišini in kontemplirali, dokler nisva vrh Jovice Šahtič zaslišali nerazločne kombinacije hihitanja, prepevanja, navijanja in čebljanja, ko sta naju dohiteli Špela in Nika.

Njuna pot ven je zaradi količine popite kave in moči izgledala kot popolno nasprotje najine. Čeprav sta tako kot midve imeli težki transportki, pa ni bilo videti, da bi ju to kakorkoli oviralo, da se v vsej tej dogodivščini ne bi še izredno zabavali.

Tako smo še pred temo iz jame izplezale vse članice, vsaka s svojo prasico, občutki in spomini, o katerih lahko berete v pričujočih prispevkih. |